

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 551. An & qualiter debitum solvatur legando vel donando creditori, quod ei debetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

tio seu debitum; quia juxta *L. 21. de lib. legat. & L. penult. h. t.* est solutio civilis *Struv. h. t. th. 84.* describique potest, quod sit debiti & crediti in eandem personam confluxus; dum nimirum debitor sit haeres creditoris, vel creditor debitoris, vel etiam tertius quis utriusque succedit, vel principalis & fidejussoria obligatio in duabus aliis personis subsistens in unam eandemque personam devenit. *L. 75. & 95. ff. h. t. Gratian. discip. for. L. 2. d. 203. & 204. Struv. cit. th. 84. & alii ab iis citati.* Ratio autem, cur tali concursu inducatur confusio, & consequenter non tantum civilis sed & naturalis tollatur obligatio juxta *L. 85. §. 2. ff. h. t.* seu simpliciter extingatur debitum, est, quod nemo sibi ipsi obligatus esse, vel à seipso quid petere possit. *Muller in Struv. cit. th. 84.* Sic itaque confusione quoque tollitur obligatio fidejussoria, dum fidejussor succedit principali debitori, vel hic fidejussori suo; cum duplex obligatio civilis simul in eodem esse non possit, sed principalis obligatio, quae major est, causam fidejussionis excludit. *Struv. l. c. th. 85.* quod tamen trifariam limitatur. Primò, nisi creditor per talem confusionem afficiatur damno. Ratio siquidem juris, quae causam fidejussionis propter principalem obligationem excludit, non debet esse damno creditori, qui sibi diligenter prospexit expectando fidejussorem. *Bachov. ad Trient. vol. 2. d. 28. th. 7. lit. c. Muller. h. t. th. 85. lit. §.* Secundò, nisi obligatio principalis sit tantum naturalis, adeoque inefficax ad producendam actionem in foro civili. *L. 21. §. 2. ff. de fidejuss. Zang. de except. p. 3. c. 9. n. 16. Mull. l. c.* Tertio nisi contra fidejussorem debitori succedentem ante successionem lis fuerit contestata. *Hering. de fidejuss. c. 20. §. 16. n. 22. Muller. l. c. qui etiam lit. n.* ait singulare quid esse in fidejussore, qui pro majore securitate pignus creditori constituit, ita ut, si huic succedat principalis debitor, ac ita extingatur obligatio fidejussoria, non tamen cum ea extingatur etiam pignus; eò quòd creditor jam sit in pignore quæsitum jus, quod per fidejussoris aut debitoris successionem & invito sine illius facto auferri nequit, donec debitum solvatur, aliòve modo ei satisfiat. *Brunem. ad L. 93. ff. h. t. n. 2.* de cetero confusione tollitur obligatio principalis hæredis succedentis debitori pro ea tantum parte, pro qua succedit, seu debitor relictus hæres à creditore pro hæreditaria portione tantum liberatur debito; & non nisi ex asse scriptus hæres liberatur omnino seu toto debito. *Struv. ad ff. h. t. th. 86. apud Muller. ibidem.*

Quest. 551. An & qualiter debitum solvantur legando vel donando creditori id, quod ei debetur.

Resp. Non satis in eo convenire AA. variè id ipsum distinguendo. Nam primò id affirmant *Menoch. L. 4. de presump. p. 2. presump. 109.* alique ab eo citati de debito procedente à lege; eò quòd lex obligationem seu debitum aliquod inducens, simul concedat privi legium, ut id legatum vel donatum imputetur in compensationem hujus debiti. *Arg. L. hujusmodi. §. cum pater. ff. de legat. & L. si cum dotem. §. si pater. ff. solut. matrim.* Negant è contra de debito procedente ex causa voluntaria, nimirum ex conventionione, donatione aliòve pacto subdistinguentem hoc ipsum *Covar. in c. officii de testam. n. 2.* ut procedat, si debitum sit tale, ad quod solvendum testator seu legans à Judice cogi poterat; secus, si cogi ad hoc non poterat, sed solum spectato foro interno relictà conscientiae propriae solvendum. Secundò *Laym. L. 2. sum. tr. 2. c. 12. circa finem.* quòd, si debitum procedat ex Jure ecclesiastico ob delictum. V. g. ob absentiam à choro, ob omissione horarum possit com-

R. P. Leur. fur. Can. Lib. III.

pensari legatione & donatione eleemosynarum facta ecclesiae vel pauperibus, quibus illud debitum applicatum; ex ea præcipue ratione, quòd ejusvis fidelis facientis eleemosynam virtualis intentio sit, satisfaciendi per eam omnibus obligationibus, quas suis peccatis & negligentis contraxit. Tertio distinguit *Castrop. tr. 32. d. 1. p. 17. §. 8. n. 2. & 3.* hac ratione, ut, si quis dum legavit vel donavit, memor debiti sui, tunc habuerit animum legatione hac vel donatione compensandi debitum, etiam si utatur his verbis *lego, dono:* ipsum rei, sa compensetur & extingatur, debitorque liberetur hac ratione tanquam facta solutione. secus, si tunc memor sui debiti, non habuit animum ista donatione vel legatione solvendi debitum. Si verò tempore facta legationis vel donationis inemor fuit sui debiti, censet non fieri per eas illius compensationem seu extinctionem debiti, sive illud sit conventionale seu voluntarium (in quo dicit esse ferè sententiã omnium) sive legale, tam in foro conscientiae quam externo, nisi adsint manifestissimæ conjecturæ animi legantis vel donantis intendentes solutionem debiti. quæ tamen quomodo adesse possint, non video; cum dicatur donans vel legans inemor debiti, nisi fortè loquamur de voluntate interpretativa. Ratio, quæ movetur *Castrop.* hæc est (ut ipse ait, efficax) quòd solutio debiti, quæ est actus justitiæ comutativa (intellige, si debetur ea ex justitia) non possit esse opus liberale & beneficium, quale est legatum & donatio, utpote continentia puram gratiam & liberalitatem. Unde etiam non subsistat sententia *Laym.* si posita lege debitum illud ex delicto sit debitum ex justitia. Verum non satis video, quomodo hæc combinentur cum iis, quæ subjungit *Castrop. n. 4.* dum ait: communis & receptissima sententia est, in debitis legalibus (intellige, etiam pro foro externo; de hoc enim loquitur) compensationem debiti admitti debere, dum in legato vel donatione contrarium non colligitur, ut manifestè probatur ex *Auth. prætereac. unde vir & uxor.* ubi legatum à marito uxori factum imputatur in illam partem, quæ à marito uxori & c. ubi verò legatum est in specie, & debitum legale in genere, adhuc locum esse huic compensationi, docet *n. 5.* cum *Menoch. L. 4. p. 2. presump. 109. n. 35. & 37. Fachin. L. 5. controv. c. 34.* contra *Bart. in cit. L. hujusmodi. §. cum pater. ff. de legat. Covar. in c. officii de testam. n. 2.* ex ea ratione, quòd in præsentem non agatur de compensatione vera, quæ inter res functionem non admittentes, seu quæ sunt diversæ speciei, sed de imputatione, ad quam parum refert, an res sint ejusdem, an diversæ speciei.

Quest. 552. Qualiter debitum extingatur interitu rei debite.

Resp. Interitu rei in specie debita absolvitur debitor ab obligatione. Estque hic modus finiendæ obligationis naturalis potissimus. *Brunem. ad L. penult. h. t.* *Muller. ad h. t. th. 81. lit. §.* ubi etiam, quòd idem sit, sive interitus sit naturalis, sive civilis, dum nimirum res commercio eximitur juxta *L. 83. ff. de V. O.* distinguendum tamen hoc ipsum, ut procedat, si pereat ante moram culpabilem à debitore factam. *L. si Titia centum. §. fin. ff. de legat. L. quidam testam. §. si tibi ff. eod.* Secus, si pereat post moram; tunc enim æstimationem præstare debet debitor *L. quod tit. §. ff. si certum perat.* quòd tamen intelligendum, si res pari modo apud dominium non esset peritura. *L. si plures. §. 1. ff. depositi.* & ita *Fachin. L. 2. controv. c. 72. Castrop. tr. 32. d. 1. p. 16. §. 4. n. 3.* subdistinguit hæc ipsa *Muller. loc. cit. lit. §.* ita ut, si agatur actione personali, debitor post commissam ad casum fatalem omnino teneatur. *L. 5. ff. de reb. cred. Carpz. p. 2. c. 16. def. 25. Zoël. in ff. h. t. n. 34.* quòd si verò

Ccc

res